

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.
Előfizetési árak: Egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr. — Egyes szám ára 6 kr.

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos:
Dobay János.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez
hirdetmények és előfizetések a kiadóhivatalhoz (ifj. Jancsó
Mózes könyvnyomdája Kézdi-Vásárhelyt) intézendők.

A székelyföldi kepe.*)

A székely vármegyének egy még mindig rendezésre váró nagy kérdése a természetben kiszolgáltatott papi és kántor-tanítói javadalmozásnak, az ugynevezett kepeinek megváltása.

A kepe megváltásának kérdése régóta vajudik. De éppen az, hogy állandóan a felszínen van, tanúsítja, hogy komoly és az életbe mélyen bevágó kérdés, a melynek megoldása sokáig el nem maradhat.

A kepe mostani szolgáltatásában ott van a nagy anomalia, hogy az nem a birtok arányában történik, hanem csekély fokozati különbség mellett a legkisebb parasztgazda is éppen annyit szolgáltat, mint a középmódu gazda, vagy a nagy birtokos.

Ez a méltánytalanul megosztott adóteher azonban csak egyik része a sérelemnek; a másik épp oly fontos sérelem abban van, hogy a papnak és tanítónak a helyzete igen nehéz, az által, hogy a kepe behajtása folytán gyakori elmentésbe jön hűveivel s hogy ezek a teljesített szolgálato-kért igen is éreztetik a pap-pal és tanítóval azt, hogy existenciájuk tőlük függ.

A kepe megváltása természet szerint első sorban társadalmi uton történhetik a legüdvösebben s ott, a hol a még fel nem osztott községi közvagyon van, e vagyon megfelelő részének felhasználásával csakugyan nem egy községben tényleg meg is váltattott az. Azonban még az esetben is van nehézség, mert a községi nagy birtokosság az osztatlan közös birtokból is birtok arányának megfelelő nagyobb részre bírván igény-nel, nem szívesen hajlandó a kepe megváltásnak eme módjához fordulni, miután az reá nagyobb terhet hárít, mint a mekkora a reá eső kepe szolgáltatásnak tőkéje.

Oly községekben, a hol a kepe megváltás most van fo-lyamatban, ezt a nehézséget

legtöbbször tapasztalhatjuk. De hát ezen mégis valahogy csak lehet győzedelmeskedni.

Éppen így a megváltás való-színűen keresztül vihető ott is, a hol a községet illető italmérési válság tőke még fel nem osztott; egy szóval, a hol még fel nem osztott bárminő ingatlan vagy közös vagyon van.

Ott azonban, a hol semmi-nemű ily érték nincs, a mely fölött természetesen könnyeb-ben és szívesebben lehet ren-delkezni, mint az egyéni tu-lajdon felett, valamint ott is, a hol a községi vagyon fel-osztása a községi lakosok ve-gyes vallása miatt nem ke-resztülvihető, a megváltás ügye alig-alig halad előre.

Pedig az ily községekben a legnagyobb baj rendszerint a vagyoni desoluczió. A túlnépes székely fajnak a falvak kis háfára nem nyújt elegendő módot a megélhetésre. S e szívós védbástyája a magyar-ságnak keleten nehéz meg-próbáltatások között él egyik napról a másikra. Az oly he-lyeken, a hol a közös vagyon már felosztott, vagy ilyen nem is volt sok, a község ad-minisztratív kiadásai is az egyeseket terhelik. Itt tehát a politikai községi terhek mel-lett a hitközségi terhek a nép-re még súlyosabban nehe-zednek.

Ily helyen a megváltás tár-sadalmi uton csakis úgy hajt-ható végre, hogy ha a kepező hűvek rendes kepe szolgálta-táson felül még egy bizonyos hányadot fizetnek tőke gyűj-tés czimen, a mely aztán apránként növekedve egy-két nemzedék áldozatkészségével a válság összeget kihozza. De éppen az a baj, hogy ezek-ben a községekben a kepe járandóságot is alig bírják a hűvek fizetni, annál kevésbé képesek a rendes kepejáran-dóságon túl is áldozni.

Itt aztán önkéntelenül is szembeötlök a hasonlatosság a kepe és a papi dézsma kö-zött, a melyeknek közös ere-detét bárha jelentékeny egy-házi tudósok tagadják is, azt

csakugyan nem lehet eltagad-ni, hogy mind a kettőnek egy azon rendeltetése volt, t. i. a papok és kántorok eltartása a hűvek által.

No hát a papi dézsma 1848-ban megváltatott s az ily dézs-mára jogosult lelkészek és kántorok jelenleg e nemű jö-vedelmüket a dézsmaváltáság kötvények kamataiból élvezik.

Jól tudjuk azt, hogy a kepe ma már az államnak sokfelől igénybe vett pénztárából az egész vonalon meg nem vált-ható. Ez, bár méltányos volna, de keresztül nem vihető és még a legnagyobb optimisták sem kívánják ezt. Mert hát az igényeket a józan ember mindig az adott viszonyokhoz szabja. Azt azonban lehet igé-nyelni, hogy az oly községek részére, a melyek kizárólag csak a maguk erején képte-lenek a kepe megváltani, kepe megváltási alap létesít-tessék, a melynek dotálásá-hoz az állam is bizonyos időn keresztül hozzájáruljon.

Ha a székelyföldi kepező hitközségek e közös megvál-tási alapjához az állam pl. 20 éven át csak évi huszezer forinttal járulna, a kepe meg-váltás egy nemzedék áldozat-készségével az egész vonalon keresztül vihető lenne.

Beszámoló.

Molnár Józsiás ur városunk or-szágyűlési képviselője mult vasár-nap tartotta meg bankettel egybékő-tött beszámolóját a városház diszter-mében. A mi szeretve tisztelt kép-viselőnk parlamenti debütirózása sok-kal ismeretesebb előttünk, mintsem szükséges lett volna a mult nagy eredményeiről számot adni, de mivel a politikai ezüsterőség megkívánja, hogy olykor-olykor a választók ér-deklődését ébresszessék, a beszámoló még is meg tartatotts hogy éppen szá-ra-zon ne folyjon le a dolog, volt egy kis barátságos vacsora is a végében. A beszámolót különben nagyszámu közönség hallgatta végig, mely azon-ban elragadtatásban böles mérsék-letet tanúsított. A beszéd lyrai öm-lengések között indult meg s némely helyen epopeai magaslatot érve el, a választókra szórt dicsőítő dithyram-bokban végződött s közben-közben hazafias kirohanások tarkították a kormány és szegény Ausztria ellen. Nehéz lenne ezt a nagyszabásu be-

szédet nyomról-nyomra követni s té-telről-tételre méltatni, hanem csak a napnál fényesebben bebizonyított igazságokat szedjük ki belőle. Első sorban is, attól eltekintve, hogy a kormány nem ér egy fakóvát, kide-rült az is, hogy Magyarországnak 36 millió hold földje van s hogy ezt úgy beáztatta a külföldi tőke, hogy ha jól összeszámítjuk magunkat, nem hogy semmink sem marad, de még adósságban is maradtunk, vagyis más szóval, ha egy szép napon va-lamelyik Rothschildnak az jut eszébe, hogy az apró pénzeit beszédje s oda kiált nekünk, hogy „liquidálj magyart!” úgy kirántják ezt az ősök vére által öntözött szent földet lábunk alól, mintha ott sem lett volna s talán a képviselő ur pompás filogoriájába is — hol annyi szép alkotmányos aktus játszódott le — egy rongyos külföldi zsidó millióná-rius fog beleülni. Bizony szomorú állapotok ezek, s hogy csakugyan olyanok, arról kezeskednek ama ren-geteg milliók, miket a képviselő ur nagyobb hitelességnek okáért a papi-rosról leolvagtatott.

Továbbá kiderült az is, hogy a valutarendezés rémséges károkat fog okozni Magyarországnak, sőt az anyagi tönkre jutás is bizonyos. Szónok azzal hizelelgette magának, hogy neki vannak az ország minden részében ismerősei s ezeknek sem tetszik a valutarendezés, neki sem. Tehát ez irányban további kétségünk nem lehet, mert ha eddig a külföldi tőke miatt tönkre nem mentünk, jö-vőre minden bizonynyal tönkre fo-gunk menni. Ezen tétel igazságát ama bizonyos jó ismerősök vélemé-nyén kívül, újabb rengeteg mennyi-ségű milliók bizonyítják, melyek mint megezáfolthatatlan számbeli adatok a nem sokára bekövetkezendő anyagi katasztrófát hirdetik. Szóval, oly meggyőzőleg be lett bizonyítva Ma-gyarország közelebbi tönkre silányi-tása, hogy az ember kobeledében ön-kénytelen azon gondolat kezdett ébredezni, hogy mivel amúgy is meg-szűnünk létezni, merőben felesleges az estéli bankett, mert ha nincs Magyarország, nem lesz többé kép-viselő választás sem s így Molnár Józsiás ur, bár mennyire bírja is bi-zalmunkat, nem képviselhet többé minket. És ezt eszeleksi az az átkos valuta rendezés! Szónok honfiúi ke-serűséggel említi fel, hogy dacára az ő felszólalásainak, a magyar or-szágyűlés riadó lelkesültséggel sza-vazta meg a valuta rendezési törvényt; ő egy néhány elvtársával küzdött a végletekig, de nem használt. Már most a történetíróra bizza, hogy an-nak idejében ítéljen. A választók természetesen kellő mérvű meghatótt-sággal vettek tudomást a képviselő ur nemes küzdelmeiről s az ezen ügy-ből származható felelősséget vállalról leemelve, várakozó állápontra he-

* A „Kolosvár”-ból vettük át ezen köz-érdekű cikket.

lyezkednek, míg megérkezik ama bizonyos történetírő, ki dönteni fog a felett, hogy vajjon Molnár Józsiás urnak volt-e igaza, vagy a magyar országgyűlésnek.

Panaszolt a képviselő ur arról is, hogy a parlament hónapokon át képes foglalkozni az egyházpolitikai törvényekkel, míg ellenben a magyar ipar és kereskedelem fellendítéséről nem nagyon szorgoskodik. Ez a panasz — mely talán némileg jogosult — bennünk is egy analog eszmét keltett fel. Azt t. i., hogy a képviselő ur is egy egész óra hosszáig beszél a valutáról, de egy percig sem arról, hogy a Romániához szakadt kőzdvasárhelyi erdőségek visszaszerzése, avagy függőben levő iskolaépítési ügyünk előmozdítása iránt vala mit tett volna. No, de alig óbredt fel bennünk ez az eszme, nyomban megérkezett a másik is, mely rektifikálta a mi mameluk gondolkodásunkat, szópen bebizonyítván, hogy igaza volt, midőn először a romlásnak indult haza védelmére sietett s hogy míg a honvédek küzdölme tart, egy kis városka pártikuláris érdekeinek hallgatnia kell. Ezen újabb gondolat által legyőztetvén, nyomban a képviselő urnak adtunk igazat.

A beszámoló, mely tüzetesen csak a valutáról beszélt — röviden kiterjeszkedett a kormány minden apróbb, nagyobb bűneire, ugymint közös vámtérületre, ipar, kereskedelem és földművelés pangására, szaporodó államadósságra, közigazgatás államosítására stb., melyek mind egyenként és összesen az ő nem tetszését kéri demeték, de mindezek kovés hatásával valának a hallgatókra s csupán akkor zengett fel az éljenzés, midőn a képviselő ur fellekeslőve, hatásos szavakban kérte isten áldását választóira. Szépen megköszönték s már távozni készült a közönség, midőn dr. Bánffy Zsigmond ügyvéd meghatottságtól vibráló hangon mondott hálás köszönetet a képviselő urnak a szép beszámolóért s egyuttal kifejezte, hogy a választók továbbra is rendíthetetlen bizalommal viseltetnek szeretve tisztelt képviselőjük iránt. Még egy viharos éljen s ezzel a mai ünnepség véget ért.

O.

Irodalom.

Uj olesó magyar könyvek. A magyar olvasó közönség figyelmét méltán fogja felébreztetni az a vállalat, amelylyel a Franklin-Társulat gazdagította a magyar irodalmat és a magyar könyvpiacon. Ez a vállalat lehetővé teszi, hogy az irodalom legszebb, legkiválóbb termékeit oly olesó áron szerezhetsz meg mindenki, hogy a legesekélyebb, ugyszólván minimális áldozattal rövid idő alatt díszes és becses könyvtárt rendezhet be, mely magában foglalja ugy a magyar, mint a külföldi irodalom gyöngyeit.

Körülbelül husz esztendeje annak, hogy a Franklin-Társulat Gyulai Pál szerkesztése alatt megindította az Olesó Könyvtárt.

Hogy milyen hatása volt az Olesó Könyvtárnak a magyar irodalomra, azt ma már minden művelt ember tudja. Az anyagi áldozatokkal megindított vállalat csakhamar ösmeretessé lett az országban és kiadványai nem remélt gyorsasággal terjedtek el széles e hazában mindenfelé. Körülbelül husz esztendő alatt közel négyszáz kötetet adott ki és a ki végig tekint a kiadványok lajstromán, meg fogja látni, mily megbecsülhetlen szolgálatot tett ez a vállalat irodalmunknak ugy, mint az olvasó közönségnek.

Most, hogy a vállalat husz év lefolyása alatt szellemileg és anyagiilag sikerült, a Franklin-Társulat kötelességének tartotta az eredetileg amugy is rendkívül olesó árakat alább szállítani, hogy egy-egy szám, a mely azelőtt husz krajczárba került, ezután épen félannyiba, tehát tíz krajczárba kerül. Ez által az „Olesó Könyvtár“ a szó legszorosabb értelmében olesó könyvtárrá változott.

Az első sorozata ennek az olesó könyveknek már meg is jelent és husz számból áll, a melyre egyszerre lehet előfizetni, de egyenként is kaphatók. Egy tekintet az első ciklus lajstromára, be fogja bizonyítani, mily gondnal járt el a szerkesztőség a művek megválasztásában. Ott van Csokonai Vitéz Mihály „Dorottya“-ja (1—2), a magyar komikus eposz ez

igaz gyöngye; a mélységes és lírai hűvvel telt Bret Harte „Kaliforniai beszélői“-nek egy része (3—5); Kölcsei Ferencz elbeszélései (6—7); Macaulay T. B. „Machiavelli“-tanulmánya (9—13), a mely az összes európai nyelvekre le van fordítva; Keelenyi Frigyes összes költeményei (9—13); — Sandeau Gyula József „Fanni hagyományai“ című művei a mely a régebbi elbeszélő-irodalom egyik remeke (15—16); — gróf Sallóhub „Előkelő világ“ című orosz beszéle (17—18) és végre Szigligeti Ede „Liliomfi“ című vígjátéka, a mely a legkitünőbb magyar boházatok közé tartozik.

A napisajtó fejlődése hazánkban már igazán bámulatos. A Pesti Hirlap, mely eddig is — naponkénti mellékleteivel s vasár- és ünnepnapok kettős számaival — tartalom-bőség tekintetében megelőzte valamennyi lapársát, most arról értesít bennünket, hogy már a jövő hótól kezdve oly tökéletesített gépen nyomják, mely 32 oldalas lapot is egyszerre állít elő, vagyis a 20—24—28—32 oldalra terjedő lapszám is — minden külön melléklet nélkül — egybefüggő egész fog képezni. Szóval a Pesti Hirlap ismét első helyen és egyedül fog állani, belső tartalom és külső kiállítás tekintetében a napilapok közt. Azt már mondani sem kell, hogy a Pesti Hirlap a legtöbb mulattató közlöményt s a legkimerítőbb országgyűlési tudósításokat hozza s hogy ma a legliberálisabb szellemű lap. A közönség rendkívüli pártolását pedig — mert hogy legtöbb példányban jelenik meg ez országban a napilapok közt, az ma már kétségbevonhatlan dolog, — azzal igyekszik meghálálni, hogy előfizetőinek, a tiszta nyereség egy jelentékeny részének föloldozásával már évek óta karácsonyi ajándékok küld, egy pompás kiállítás, dus tartalmu nagy naptár alakjában. Ez igazán oly kedvezmény, melylyel semiféle mű-melléklet, vagy emlék-album föl nem ér, mert a naptárnak egész éven át hasznát veheti az előfizető s valósággal megtakarít egy forintot. És ezt a kedvezményt megkaphatja minden új előfizető is,

a ki havi egy frt 20 krral vagy negyedévre 3 frt 50 krral a lapot megrendeli. Egy jó lapot s ráadásul nagy képes naptárt ily csekély áron szereshetni, — valóban a napisajtó csodálatos felvirágzásának kétségtelen és öröndetes bizonyítéka.

Meghívó.

A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara 1894. évi szeptember hó 28-án (pénteken) d. u. fél 3 órakor, saját helyiségében, teljes-ülést tart, a következő tárgysorozattal:

I. Elnöki közlések.

II. (1348.) Az elnökség jelentése a kamara kerületének 1893. évi közgazdasági viszonyairól a nagyméltósági kereskedelemügyi miniszter ur elé terjesztett jelentés tárgyában.

III. (1761.) A nagyméltósági kereskedelemügyi miniszter ur leirata az ingó dolgoknak részletfizetésre való elárúsítása tárgyában.

IV. (1990.) Ugyanazon miniszter ur leirata az ipari szakoktatás ügyének fölkarolása tárgyában.

V. (2083.) Ugyanazon miniszter ur leirata az Oroszországgal kötött vám-szerződés tárgyában.

VI. (2252.) Ugyanazon miniszter ur leirata a „székel, udvarhelyi bór-anagy beszerzési szövötközet“ állami segélyezése tárgyában.

VII. (2417.) Ugyanazon miniszter ur leirata az „Első magyar varrógépgyár“ gyártmányainak terjesztése tárgyában.

VIII. (2141.) Ugyanazon miniszter ur leirata a magyar gazdasági gépipar támogatása ügyében.

IX. (2025.) Ugyanazon miniszter ur leirata a „Pesti magyar kereskedelmi bank“ által kitűzött 900 frtos utazási ösztöndíj tárgyában.

X. (1959.) Ugyanazon miniszter ur leirata Sequens József sepsi-szentgyörgyi szövötpárosnak állami segély engedélyezése iránti kérelme tárgyában.

XI. (1486.) Ugyanazon miniszter ur leirata Csikszereda város husvágatási szabályrendelete tárgyában.

XII. (2122.) A temesvári kamara átirata az ócska és huladék vasak szállítási díjának mérséklése tárgyában.

REGÉNYCSARNOK

Haida.

— A „Székelyföld“ eredeti regénye. —

Irta: Hajdó Ödön.

(Folytatás.)

— Hiba egyáltalán nem terhelheti, hanem mi nem számoltunk kellőképen utazásunk körülményeivel s ha így van, talán jobb lett volna el sem indulnunk.

— Oh menjünk vissza anyám! —

— De hogyan? — Kérdé Fakardin Ezra. — Mi csak Egyiptomban kötünk ki Port-Saidban s ki tudja mikor indul onnan Konstantinápoly felé hajó? Miként hagyhatnám én ott önöket magukra? Az már nem lehet, kedves Haida, csak egy esetben, de az is kétséges, ha találunk ugyanis oly hajót mely közvetlen hazaszállítja.

— Mi jut eszembe! Nemde a fejedelem választása e hó 25-ére van kiüzve?

— Igen, — válaszolt Bajazedné — s így mi akkor még uton leszünk és ki tudja hol?

— Akkor még csak Kolomboban, körülbelül ezélnaknak feleutján — mond Fakardin Ezra.

— Ez ugyancsak hatalmas esalódás — válaszolt szomoruan Bajazedné, mint a ki reményét kezdé veszteni utjuk ezélna iránt. — Ilyen formán csakugyan nem volt értelme utra kelnünk és terhére lennünk önnek kedves uram. De ha már belemertünk a dologba oly módon, hogy a mi legfontosabb, az időt feleltük ki a számításból, ugy bizzuk Allahra sorsunkat és várjunk, még talán visszamehetünk Port-Said-ból.

— Azaz, hogy bizzák e hajóra és reám — igazítá ki Fakardin Ezra, — mert Allah vajmi keveset tehet a dologban; de várjunk az időtől és alkalmától is valamit, mert miután utjuk a kösedelem miatt amugy is ezéltalan, ha Port-Said-ban nem, talán Adenben sikerülend hajót találunk, a melyen visszajöhetnek. Ha a muezzim megemlítette volna a határidőt, melyre ott kell lenniök, ugy

fölvilágosítottam volna, hogy képtelenség addig oda érkeznöök, de sejtelmem sem volt, hogy határidőhöz kötött ottani ügyletük.

— Allah legyen irgalmas nekünk — fohászokodik égre emelt tekintettel Bajazedné.

— Ne szomorkodjék asszonyom — vigasztalá Fakardin — és ön se buslakodjék kedves Haida, majd csak találunk módot a visszautazásra; de ha ez nem is sikerülne Adenig, ugy sines miért aggódniök, mert a mint Koreába elvinni ígértem, ugy vissza is fogom vezetni edes otthonukba. Különb megengedjenek, de megmondom hogy nagyon különösnek találtam egész tervüket...

Be sem fejezheté Fakardin Ezra gondolatát, mert a hajó sip élesen és szaggatottan szólalt meg többször gyors egymásutánban, melytől a nők megreppenve, ijedt hangon kérdék majdnem egyszerre: mi az?

Fakardin Ezra megnyugtatólag magyarázá, hogy a matrózok felváltásának jele, — épen őfél van.

— Ugy jér pihenni — mondá Ba-

jazedné leányához — nagyon késő van.

— Megyek anyám — mondá Haida készülődve s mély tűzü szeméit Fakardin Ezrara emelte. — Ugy-e holnap folytatni fogja elbeszélését? — kérdé, mielőtt elváltak volna.

— Mindenesetre, kedves Haida, ha szives lesz meghallgatni — felelt Fakardin gépiesen a bűvös tekintet hatása alatt — de ígérje meg, hogy ön is mesél valamit.

— Majd megkísértem, ha óhajtja — mondá a leány — s azzal jó éjt kívánva, kabinjukba siettek.

Fakardin Ezra még egyideig főnmaradt a fedélzeten, körül járkált a hajón s néha-néha elmosolyodott, mintha a nők indulási esetének komikuma mulattatná, de nemsokára ő is távozott, aludni tért s csak a gép monoton zakatája és a szolgálatban levő matrózok koczogása vegyült össze a csavar és hullámverődés okozta pocsogással.

(Folytatása következik.)

XIII. (2539.) A fumei kamara átíratja a petroleum motoroknál használt finnított ásványolaj után fizetendő vám és fogyasztási adó ellenkedése, illetve visszafizetése tárgyában.

XIV. (2302., 2360.) A kolozsvári és győri kamarák átíratjai az 1894. és 1895. évekről szerkesztendő kamarai jelentések tárgyában.

XV. (2231.) A debreczeni kamara átíratja az ezredéves kiállítás érdekében egy újabb közös kamarai értekezlet összehívása tárgyában. (A központi bizottság véleményével.)

XVI. (2051.) A kolozsvári m. kir. posta- és táviratigazgatóság válasza a Ditrő és Toplicza közötti posta közlekedés életbeléptetése tárgyában tett átíratra.

XVII. (2139.) A szegedi iparrak-tár-szövetkezeti szaktanácskozás központi végrehajtó bizottságának megkeresése a közelebbi szaktanácskozási költségeihez való hozzájárulás tárgyában. (A központi bizottság véleményével.)

XVIII. (2312) Az ezredéves kiállítás marosvásárhelyi körületi bizottságának megkeresése a szegényebb sorsu kiállítók segélyezése céljából létesítendő pénzalap gyarapítása tárgyában. (A központi bizottság véleményével.)

XIX. (2186.) A marosvásárhelyi ev. ref. felső-leányiskola elnökségének megkeresése az iskolával kapcsolatosan létesítendő női parafolyam támogatása iránt. (A központi bizottság véleményével.)

XX. (2174.) A gyergyó-ditrői ipartestület megkeresése az iparos tanoncz-munkakiállítás segélyezése tárgyában. (A központi bizottság véleményével.)

XXI. (1926.) Bartha György marosvásárhelyi községi tanító kérése segélyezés iránt az iparos tanoncz iskolai tanítók budapesti rajtanyilvánlat látogatására. (A központi bizottság véleményével.)

XXII. (2387.) Az ecdélyrészi Kárpátegyesület megkeresése „Milyen ásványvizet igyunk” című kiadványának 1000 példányban való megvételére tárgyában. (A központi bizottság véleményével.)

XXIII. (2606.) Az iparos ifjak országos egyesületének megkeresése 10 frtnyi segély engedélyezése tárgyában. (A központi bizottság véleményével.)

XXIV. (1948.) A Tergu-Oena romániai községben lakó kézdívsárhelyi ezizmadia iparosok megkeresése, a katonai lábbelik szállításában való részvételük iránt.

XXV. (1676.) Több baróthi kereskedő megkeresése a házaló kereskedés eltiltása tárgyában.

XXVI. A kamara 1895-ik évi költ ségelőirányzatának megállapítása, s ezzel kapcsolatosan egy őrnyi állás rendszeresítése. (A központi bizottság véleményével.)

XXVII. Javaslat egy kereskedelmi tanfolyamnak Maros-Vásárhely városában leendő létesítése iránt.

XXVIII. Javaslat a Marosvásárhely városának az országos telefonhálózatba leendő bekapcsolása tárgyában.

XXIX. Javaslat a székelyföldi iparmúzeum fentartása és fejlesztése érdekében szükséges teendők tárgyában.

XXX. Háromszékvármegye alispánjának megkeresése a törvényha-

tósági ipartanács tagjainak megválasztása tárgyában.

XXXI. Nagy Domokos marosvásárhelyi lábbeli készítő iparos megkeresése a lábbeli készítő országos szövetkezése tárgyában.

XXXII. Jelentés az iroda ügyforgalmáról.

Csarnok.

Jambor Están egyházi levelei a szerkesztőhöz.

XXVI.

Téns Szerkesztő ur!

A mai világban az a szokás, hogy minden 25-ös numerust meg szoktak jubilálni. Régi időben, midőn páczával és botval szolgáltattak igazságot és az bűnöst „alulattyának” felülletyre 25 bot ütemény adományozásával büntettek, az 25-ös numerusnak nem volt olyan örvendős jelentősége, mint ma. Régen senki sem örvendezett a maga huszonötinek, de az mai művelt világban mindenki megünnepeli a fertáj századot akár házasságban, akár hivatalban töltötte el azt. Ha már így vagyon az dolog, munk sem lehetünk jobbakk az Deák né vásznánál s minek utána a jó isten megsegített, hogy kántor komámmal 25 levelet írhattunk a téns szerkesztő ur becses ujságába, ezen örvendős eseményt illendő módon meg kellett ünnepelnünk. Persze, hogy az ünnepély nem a legjobban sikerült, mert mivelhogy az hivatalos személyek közül a főtisztelendő ur, Pólika és Czérna szabó nem jöttek el, pedig elég szép szavu írásban hittuk meg őket. Pólika a meghívó olvasására annyira méregbe jött, hogy a küldőnézőt kiséprzte. Majd munk es úgy teszünk, midőn ő leányasszony-sága a 25-ik holdjárását fogja megünnepelni, met hát ő keme is ojan, mint a hold, hol megtelik, hol elfogy, s lehet, hogy valamikor ő es tanál éttetyiben egy ojan 25-ös numerust, mit meg fog ünnepelni. Még a kőczos Czérna szabó sem fogadta el a mi barátságos meginvitalásunkat s azt üzenté, hogy az ő érzettyit nem férezeli össze a mi érzelmünkkel, a mi azt jelenti, hogy nem akar velünk örvendezni. Jól teszi legalább nekünk sem kell elmennünk, midőn a 25-ik elfuserált guanyát fogja megjubilálni. Egy kissé kőcsőskén fog erre kerülni a series, met okos ember nem bizza rá a matériát. Erőst meggyült az bajunk ezen örvendős alkalommal Sára nőnékkel es, kit kántor komám azzal bizott vót meg, hogy az „testi táplálkozás gyanánt” jában szükségessé válándó étkeket elkészítse. De minekutána Sára asszony oróst itkányos fejérnép, elmentünk hezzájá s arra kértük, hogy arra az egy napra legyen kegyes józan lenni, de ő arra azt felelte, hogy későn jöttünk, met már benne vagyon az ital. E mián asztán a dinom-dánunot csak másnap tartottuk meg, de Sára néni mellő egy vasvillás őrt állítatott kántor komám, ki fejével volt felelős, hogy Sára néni testyibe víznél egyéb folyadék nem fog bemászni. Ijen formán okosan es ravaszul megcsinálván a dolgot, a mi bankétunk igen fajnul ütött ki. Voltak elegendő számmal vendégeink: a mi csak okos fej vagyon Kárbahágóban, mind ott vót s mind a mű borunktól káptusodott meg. Az ételek es jók vótak, a bor

es jó vót s mű pompásan mulattunk. Szép szözatokban sem vala fogyatkozás s az végig egyhangu lelkesedéssel kimontuk, hogy a bankét számláját a téns szerkesztő urnak megkülyük kegyes kifizetés végett, met mivelhogy nem akartuk aszt a szentelenséget elkövetni, hogy becsületes ujsága kimaradgjon az mű mulatságunkból.

Minek utána a közönség így kívánta, a Mórész zsidó számlatlyát ezen levelemmel küldöm. Tossen az elégtételt iránt rendezkedni.*)

Kárbahágó, 1894. szept. 22-én.

Maradtam a téns szerkesztő urnak

tisztelettel s becsülettel:
Jambor Están,
egyházi.

Ujdonságok.

— **Honvédek** 18 napi gyakorlat után Marosvásárhelyről hazatértek. Vasárnap este 9 és fél órakor külön vonat hozta meg a hadfiakat s daczára a késői időnek, a pályaháznál nagy számu közönség várta őket. A tartalékosok hétfőn már hazabocsáttattak.

— **Időjárásunk.** Hosszu és nagy szárazság után meleg jótékony esőt kaptunk, mely a friss vetésekre rendkívül üdítőleg hatott. A lég enyhe és kellemes s az éjjeli kemény hidegek és némilog enyhültek, úgy hogy szeptemberi időjárásunk iránt panaszunk nem lehet.

— **Az első bál.** Még nyílnak a nyár virágai, még egy-egy visszamaradt fecskét is láthatunk s már a jövő évi farsang első jelenségei kezdenek mutatkozni. A kézdívsárhelyi vadásztársaság ugyanis már bejelentette 1895. január 13-ra az első bálját. Az életre való új egyesületnek ez lesz első nyilvános szereplése s semmi kétség, hogy az fényesen sikerülni is fog. A mulatni vágyó ifjúságnak pedig van elég ideje, hogy e bálra készülődjék.

— **A sepsi-szentgyörgy-csik-szeredai vasut traszírozási munkái** nagy serénységgel folynak. Egész csoport mérnök dolgozik az egyes vonalszakaszokon. A nyomjelzést több variáns szerint végzik, a melyek közül a legkódvezőbb szerint fognak a végleges tervek elkészíttetni. Hogy mikorra várható az építési munkák megkezdése, az — természetesen — a végleges tervek jóváhagyásától függ.

— **A zsidó gyerek.** A kézdíszentléki előjáróság a napokban egy 12 és fél éves zsidó gyermeket tartóztatott le, ki a községben koldult. További eljárás végett beszállította a szolgabíróshoz s innen pedig a kézdívsárhelyi rendőrséghez került. Az élénk szemű, kedves arczu, rendkívül fejlett gyermek Viskről való Máramarosmegyéből s kihallgatása rendőn egy adta elő a dolgot, hogy apja és anyja elváltak s új házasságra léptek s miután ő egyik mostohának sem tetszett, kilökték, azt mondván, hogy éljen meg, ha tud, s igyekezzék legyen akár milliárdíus. Ezen jó tanácsesal a kis fiu neki indult a nagy világnak, gyalog es mezitláb bebarangolta az erdélyi ré-

*) A legnagyobb készséggel egyenlítettük ki a számlát s örömmünkre szolgál, hogy mi kedves Jambor Están bátyáknak es a kárbahágói jeles intelligenciának némi csekély szolgálatot tetteünk azon sok jeles dologért, miket onnan lapunk eddig kapott. Szörk.

szeket s végre megérkezett Háromszékmegyébe s itt aztán a legelső faluban a hatóság gondozásába vette. Husz megyét összebarangolt az a szegény gyermek a nélkül, hogy valaki ügyet vetett volna rá s Háromszéken a legelső fau bírja is tudta azt, a mit a husz megyében senki sem tudott, hogy t. i. a közigazgatás egyik feladata az ilyen csavargóknak védelmet nyújtani. A kis milliósmjelölt zsidó gyerek a rendőrség előtt azon kérdésre, hogy mi járatban van s hogy jött ide, azt felelte, hogy mezitláb jött s aztán szépen lebeszélte az ő kalandos utazását. Valami nagy nyomoruságot sehol sem látott, mert hitsorsosai gondoskodtak róla, különben is jól táplált teste, kővér üde arca a legjobb egészségiügyi állapotokról tesz tanubizonyságot. A rendőrség a kis csavargót felügyelet alá helyezte s ideiglenesen, míg családi viszonyai kideríttetnek, egy péknél szerzett neki alkalmazást. Itt fogja a leendő esetleges milliókhoz az első filléreket megszerezni.

— **Kiselejtezett ménlovak eladása.** Folyó év október 10-én d. e. fél 11 órakor S.-Szentgyörgyön, a vásártéren eladatnak a sepsi-szentgyörgyi méntelep állományából: Straight 11 éves, 168 czm. magas sötétsárga; Jussuf, 13 éves, 160 czm. magas, vas-szürke; Purde 16 éves, 162 czm. magas, barna; Gidran-Chief, 19 éves, 163 czm. magas piros-sárga.

— **Váltópénzek bevonása.** A régi 20 és 4 krajczáros bevonásának határideje tudvalevőleg december 31-én jár le. Mihelyt ez az időpont elérkezik, rögtön kiadják a rendeletet, mely a régi tizkrajczárosok, egykrajczárosok és félkrajczárosok bevonásának határidejét fogja megállapítani. E rendelet szerint ezek a pénzdarabok, valószínűleg 1895. decz. 31-ig maradnak csak forgalomban es helyettük koronaértékre szóló új nikkel és bronz pénzeket fognak kibocsátani. A bevonás egész esőndben már is megkezdődött oly formán, hogy a kopottabb pénzdarabokat az állampénztárak visszatartják. A bevonás nem fog majd könnyen menni, mert temérdek tiz- és egy krajczáros van forgalomban. A fél krajczárosokkal majd könnyebben megy a dolog, mert a közönség ellenszenvé folytán a pénzdarabok legnagyobb része még forgalomba sem került es az állampénztárakban hevert. E rendszabályoknak az a céljuk, hogy a koronaértékekkel való kötelező számitást előkészítsék es azt mindaddig nem akarják elrendelni, míg az összes régi pénzneveket — az ezüst forintos kivételével — nem vonták ki a forgalomból.

— **Kérelem a nemeslelkű emberbarátokhoz!** Egy szerenésletlen család, melynek feje ezéltt néhány évvel a legvirágzóbb divat-szövetüzletek egyikének társtulajdonosa volt, szerenésletlen sorsának súlyos csapásai alatt megtörve, s minden napi kenyérért küzd, s 6 kiskoru gyermekkel s a nyomorban elbetegedett asszonynyal a végszükségnek néz elébe. Az apa 4 év óta minden kereset nélkül, ki övét ily borzasztó módon szenvedni látja, hazafias bizalommal fordul K.-Vásárhely kegyes polgáraihoz, üzleti jó embereihez es egykori vevőiehez, valamint különböző egylethez es társulathoz, miután egy biztos állás elnyerése végett 300 frt. biztosiéket kellene letennie, kérve kéri, hogy kiskoru gyermekei javára nyújtandó könyöradományokat neki ez állás elnyerését a bekövetkezendő tél beállta előtt lehetővé tegyék. Apák, családfeők jószívü emberbarátok es egyletek, segítsétek az ily elesetteken. Könyöradományokat es szerenésletlen család részére e lap szerkesztősége elfogad s köszönettel nyugtáz.

— **Lapunk** mai számához a Franklin-Társulat „Olesó-Könyvtára”-nak előfizetési felhívása van csatolva.

Köszönet nyilvánítás.

(Folytatás)

A kézirásárshelyi önkéntes tűzoltó-egylet olvasókörének május 14-én és július 1-én a Nagy Ferencz ur. részében rendezett jótékonyezélu nyári mulatsága alkalmával szívesek voltak az egylet érdekeinek támogatása czéljából felülfizetni a következő kegyes adakozók:

Nagy S. Pál kereskedő 50 kr,
Nagy Jánosné 10 kr, Kovács János
gab. kereskedő 50 kr, Jancsó József
20 kr, Fodor Mari 20 kr, Szabó Mó-

zes 40 kr, Fazakas Balázs 20 kr,
Szotyori Áron 20 kr, Varga Antal
20 kr, Jancsó Géza írnok 20 kr,
Mágori József mészáros 20 kr, Szabó
Sámuel 20 kr, Jancsó József
szíjgy. 20 kr, Orosz István 20 kr,
Csizsár András 10 kr, Kovács Tamás
20 kr, Török Ferencz 20 kr, Kaeitár
Mihály 20 kr, Krinczki Balázs 30
kr, Bibó Ferencz 30 kr, Benkő La-
jos, Csizsár Sámuel, Rácz Gergely
Deák Anna 10—10 kr, Csengeri
Anna 40 kr, Mágori József 20 kr,
Tusa Mari 20 kr, Bodor Béla 20 kr.

(Folytatni fogjuk.)

Hirdetések.**Szakácsné.**

Egy jómódu brassói családnál egy leány vagy asszony fogadtatik el hosszabb időre, mint szakácsné. Ha 45 éven alóli asszony vagy özvegy és 14 éven tuli leánya is van, akkor ez is gyermekleánynak vétetik fel.

Részletes írásbeli ajánlatok: „Hosszabb időre” ezim és 8 nap alatt ezen lap kiadóhivatalához intézendők.

(100.) 2—2.

Kiadó lakás!

A piaczoron Bándi István ur üzlete felett levő úgy az ezen udvartéren levő földszinti lakás, és a Vass Ferencz férfiniszabó lakása felett levő lakás az 1895 évi április 24-től kiadó. Értekezhetni özv. Hankó László-né-ál.

(101.) 1—

KÉPVISELŐ

kerestetik egyik legnagyobb magyarországi sörfőzde részére. bor-, szeszeskereskedők, regále-bérlők stb. előnyben részesülnek. Ajánlatok A. O. 100 alatt a kiadóhivatalba intézendők.

(102.) 1—3

MAGYARORSZÁG.

TELJESEN FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos Holló Lajos dr., országgyűlési képviselő.

REGGEL az ország legtávolabb eső részeiben is már az olvasó kezeiben van.

A Magyarország politikai, közgazdasági és társadalmi tudósításával az összes lapokat megelőzi.

A Magyarországból a közönség már kora reggel olvashatja az országgyűlés tárgyalásait kimerítő alakban, az aznapi összes kül- és belföldi eseményeket, kimerítő tájékoztatókat stb. stb.

A Magyarország eddig is tanujelét adta, hogy férfias bátorsággal küzd az ország függetlenségéért és önállóságáért, és szembe száll minden korrupcióval és közéletünket minden visszaéléstől megtisztítani törekszik.

A Magyarország független minden hatalomtól, minden magán-érdektől, senkinek alárendelve nincs, s így álláspontját nyíltan és egyenesen mondhatja ki bárkivel szemben.

A Magyarország ezen törekvéseiben a közönség részéről már eddig is nagy támogatásban részesül, s így mint a nyilvánosság és a közérdek organuma folytonosan fejlődve és megerősödve áll jövőben is a közönség szolgálatára.

A „Magyarország” előfizetési ára:

SZERKESZTŐSÉG:

VIII. ker.,

Füg. Sándor-utca

2. SZ.

Egész évre . . . 14 frt — kr.

Félévre . . . 7 „ — „

Negyedévre . . . 3 „ 50 „

Egy hónapra . . . 1 „ 20 „

KIADÓHIVATAL:

IV. ker.,

Rostély-utca

2. SZ.

BODOKI*** MATILD-FORRÁS ***

különösen kötött szénsavban és szénsavas natriumban rendkívül gazdag

kristálytisztá égvényes vasas savanyuviz.**Elsőrangú aczél-forrás!**

A világforgalomban legfelségesebb, legolesőbb és legégészségesebb — megfelelő szakértelemmel természetüen kezelt — a maga nemében páratlan savanyuviz.

Legfelségesebb borviz!

A gyomor és az idegrendszer bántalmainál, vérszegénységen alapuló betegségeknek és női bántalmaknál páratlan hatású gyógy-ital!

Egy literes üveg viz ára üvegcsereléssel 4 krajczár.

Kapható:

Kézdi-Vásárhelyt **Kupán József** urnál főraktáron, továbbá minden ásványviz kereskedésben és vendéglőkben.

Tisztelettel **GYÖRGY JÓZSEF** a forrás kezelője.
(Háromszékmegye) **BODOK** (Háromszékmegye)

19—

Alólirott tisztelettel ajánlom
a nagyérdemű közönség szives
figyelmébe

VALÓDI**CSEHORSZÁGI ÜVEGTÁBLA****NAGY RAKTÁROMAT**

a melylyel — tömeges bevásárlás útján — oly helyzetben vagyok, hogy üvegtábláimat

gyári áron

árusitom el.

Tisztelettel:

ifj. Jancsó Mózes.